

Samenwerkingsafspraken Warmtenet Utrecht

1. Eneco Warmte & Koude B.V., statutair gevestigd te Rotterdam, kantoorhoudende te Marten Meesweg 5, 3068 AV Rotterdam, ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 24491573, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer F. van der Noort, hierna te noemen "**Eneco**",

En

2. Gemeente Utrecht, gevestigd te Utrecht, kantoorhoudende te Stadsplateau 1, ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 30280353, rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw L. van Hooijdonk, hierna te noemen "**gemeente Utrecht**".

OVERWEGENDE DAT:

- a. Gemeente Utrecht de ambitie heeft binnen de gemeentegrenzen klimaatneutraal te zijn. Deze ontwikkeling past bij de gezonde stad die Utrecht wil zijn;
- b. Eneco een Warmtenet exploiteert in de gemeente Utrecht, dat sinds 1923 aangelegd is op basis van eerdere overeenkomsten, waaronder de intentieverklaring Leidsche Rijn van 1996;
- c. Gemeente Utrecht in 2015 in stadsgesprekken met bewoners een Energieplan heeft uitgewerkt, en het Warmtenet van Eneco een belangrijk onderdeel is van het energiesysteem van de stad;
- d. Gemeente Utrecht actief zoekt naar samenwerking met bedrijfsleven en kennisinstellingen om haar ambitie en het Energieplan te realiseren;
- e. De Eneco groep als missie 'Duurzame energie van iedereen' nastreeft;
- f. De Eneco groep daarbij de samenwerking zoekt met klanten, leveranciers en andere partners;
- g. Partijen tot doel hebben om het Warmtenet optimaal in te zetten en bij te laten dragen aan verduurzaming van de warmtevoorziening en het bereiken van een klimaat neutrale stad. Daarbij zijn klanttevredenheid en wederzijdse afstemming en samenwerking tussen de gemeente en Eneco onontbeerlijk;
- h. Partijen wensen afspraken vast te leggen in deze overeenkomst en in een bijlage met operationele afspraken, welke een onderdeel vormt van deze overeenkomst.

DEFINITIES:

- **Partij:** De partijen genoemd onder nummers (1) en (2) ieder afzonderlijk, hierna gezamenlijk te noemen: **Partijen**;
- **Warmtenet:** Het huidige en in de toekomst aan te leggen collectieve warmte distributienet voor Utrecht van Eneco;
- **Warmteplan:** een besluit van de gemeenteraad zoals omschreven in artikel 1.1 van het bouwbesluit 2012, en
- **Energieplan:** Het plan dat is opgesteld tijdens het stadsgesprek Energie en aangeeft samen met de duiding ervan door het college wat de visie en ambitie en rol is van de gemeente op het gebied van klimaatneutrale stad (d.d. juni 2015).

DOELSTELLING:

Doel van dit document is het vastleggen van afspraken tussen beide partijen om het Warmtenet in Utrecht optimaal in te zetten voor het bereiken van een klimaatneutrale stad.

INHOUD

1. Algemene afspraken

1. Gemeente Utrecht betreft Eneco, evenals andere stakeholders, bij analyses voor het ontwikkelen van een visie over de (toekomstige) afwegingen en mogelijkheden voor de invulling van de warmtevraag in nieuw te ontwikkelen gebieden en bestaande bouw in de gemeente Utrecht.
Gemeente Utrecht neemt het initiatief voor het opstellen van genoemde analyse die per gebied wordt uitgevoerd. Uitgangspunt is dat in de gebieden waar nu een gasinfrastructuur ligt, deze zoveel mogelijk wordt vervangen door duurzame alternatieven.
2. Partijen pleiten (waar nodig en mogelijk) gezamenlijk voor een goed bovengemeentelijk regulatorisch kader ter verduurzaming van de warmtevoorziening.
Voorbeelden zijn: alternatieve tariefstelling en voor een level-playing field voor de levering van (duurzamere) warmtevoorziening, regulatorische condities voor verbetering van collectieve warmte netten (voor zowel bestaande - als nieuwe gebouwen, en zowel voor gebieden waar nu gasinfrastructuur ligt, als gebieden waar dat niet het geval is).
3. Gemeente Utrecht neemt het initiatief voor een samenwerkingsgroep, de Regietafel Energietransitie Utrecht, waar ook andere betrokken partijen dan Eneco aan deelnemen.
4. Ieder half jaar vindt overleg plaats tussen een vertegenwoordiger uit het College van B&W en een vertegenwoordiger van de directie Eneco Warmte & Koude. Op uitvoeringsniveau vindt monitoring van de afspraken plaats op kwartaalbasis, waarbij verslagen worden gemaakt van de afspraken.
5. Eneco Warmt & Koude B.V en de gemeente Utrecht hebben operationele afspraken gemaakt over de exploitatie van het warmtenet welke zijn vastgelegd in de Operationele Afspraken (**bijlage 1**).

2. Duurzaamheid

1. Partijen delen de ambitie om CO₂-vrije warmte-opwekking, binnen de grenzen van wat realistisch en economisch haalbaar is, en met oog voor de behoeften van afnemers, in Utrecht te realiseren.
2. Eneco neemt het initiatief voor het opstellen van een routekaart voor de verduurzaming van het Warmtenet, die elke twee jaar wordt geactualiseerd. De routekaart bevat een tijdspad met aanpak en maatregelen voor het terugbrengen van de CO₂-emissies van het Warmtenet. De Gemeente Utrecht wordt hierbij betrokken en samen wordt bekeken waar partijen elkaar kunnen ondersteunen bij het realiseren van de duurzame doelstellingen.
3. Gemeente Utrecht ondersteunt - onverminderd het bepaalde het eerste lid van artikel 3 - de uitvoering van de duurzaamheidsplannen door, onder andere:
 - a. bij nieuwbouwlocaties waar collectieve warmtevoorziening via een collectief Warmtenet uit oogpunt van beleid een logische en optimale keuze is, omdat een all-electric oplossing niet voor de hand ligt, een Warmteplan op te stellen, (in welk geval de gemeente een warmte tenzij beleid' voert);
 - b. kansen te verkennen voor gebruik van (lage temperatuur) warmte of andere bronnen van bedrijven en dit te delen met Eneco en/of andere relevante stakeholders;
 - c. de door een onafhankelijke en deskundige adviseur afgegeven kwaliteitsverklaring van Eneco te toetsen en gebruiken bij het verstrekken van omgevingsvergunningen;
 - d. binnen de ruimtelijke mogelijkheden mee te denken en te werken aan projecten voor alternatieve warmtebronnen, zoals onderzoek naar geothermie, zonthermisch, biomassa en power-to-heat. Dit kan ook gaan om (proef-) projecten waarbij warmte wordt uitgekoppeld in het Warmtenet, toepassen van een lagere temperatuur, of andere verduurzamingsprojecten. Gemeente Utrecht heeft met Eneco Generation & Storage in een aparte overeenkomst afspraken gemaakt over de (exploitatie van de) BioWarmte Installatie, als uitwerking van de benodigde samenwerking voor de stadswarmtevoorziening in Utrecht (**bijlage 2**).

4. Eneco monitort de milieuprestaties van het Warmtenet, deelt halfjaarlijks het actuele feitelijke verloop met de gemeente en actualiseert eenmaal per drie jaar de kwaliteitsverklaringen voor het primaire en secundaire Warmtenet.
5. Partijen delen met elkaar de visie dat er een toekomst is voor het openstellen van het Warmtenet voor meerdere bronnen en decentralisatie van de productie.
6. Partijen zoeken al dan niet gezamenlijk naar mogelijkheden om pilots te initiëren om innovaties binnen het Warmtenet in Utrecht te testen.

3. Betrokkenheid stakeholders

1. Partijen erkennen dat naast de gemeente Utrecht en Eneco o.a. ook bewoners, gebouweigenaren, ontwikkelaars en netbeheerders belangrijk zijn in het optimaal gebruik van het Warmtenet in de gemeente Utrecht en de afwegingen tussen gebruik van het Warmtenet en alternatieven.
2. Partijen erkennen uitdrukkelijk dat partijen niet exclusief met elkaar samenwerken.
3. Voor de kleinverbruikers van het Warmtenet stelt Eneco een gebruikerspanel op. Met dit gebruikerspanel bespreekt Eneco jaarlijks de wijze van dienstverlening van de warmtelevering (waaronder bijvoorbeeld aansluiting, tarifiering, service). Gemeente Utrecht ondersteunt dit panel waar gewenst.
4. Partijen informeren elkaar tijdig bij communicatie naar derden, zoals pers en klanten (met uitzondering van reguliere klant-/commerciële communicatie), over de warmtevoorziening via het Warmtenet binnen de gemeente Utrecht.

4. Aantrekkelijkheid van het Warmtenet voor eindgebruikers

1. Als er innovaties in tariefstelling en/of andere proposities richting eindgebruiker nodig zijn om het gezamenlijk doel van deze overeenkomst te bereiken, dan zullen Partijen elkaar hierin steunen, zo nodig ook in optreden naar derden om de mogelijkheden daarvoor te vergroten.
2. Eneco voert klantonderzoek uit en ontwikkelt klantproposities op basis van deze uitkomsten binnen grenzen van haalbaarheid. Waar mogelijk deelt zij deze met de gemeente Utrecht.
3. Eneco komt gebruikers tegemoet die willen afsluiten van een warmtenetaansluiting. Eneco heeft daarvoor een alternatief verwijderingsbeleid tegen lagere kosten geïntroduceerd. Eneco pleit tevens bij de herziening van de Warmtenet per 1 januari 2018 voor regulering van afsluitkosten.

5. A. Mogelijkheden voor het Warmtenet bij nieuwbouw of herontwikkeling (Warmteplan)

1. In de fase waarin de gemeente Utrecht bij nieuwbouw of herontwikkeling een stedenbouwkundig plan (hierna SP) opstelt of laat opstellen wordt door de bij het opstellen van het SP betrokken partijen en stakeholders (waaronder Eneco) een analyse verricht op de optimale wijze van warmtevoorziening in het betreffende gebied. Daarbij worden ook de mogelijkheden verkend van planoptimalisatie ter ondersteuning van dat doel.
2. In gebieden waar ten tijde van de ondertekening van deze overeenkomst reeds een SP is vastgesteld wordt dat plan als uitgangspunt van de analyse genomen.
3. Indien de analyse aangeeft dat een collectief warmtenet de optimale warmtevoorziening is, heeft de gemeente de mogelijkheid om een Warmteplan op te stellen of in het Omgevingsplan (de aanleg van) een Warmtenet op te nemen (dit kan een warmtenet van verschillende schaalgroottes betreffen, de aanbieder kan ook gekozen worden door een tenderprocedure).
4. Als Eneco het Warmtenet in een warmteplangebied gaat exploiteren, zullen de Gemeente Utrecht en Eneco een Warmteplan-overeenkomst voor dat gebied afsluiten.
5. In de Warmteplan-overeenkomst maken Partijen, mede ten behoeve van de door Eneco op te stellen business case, afspraken over de aanleg van een Warmtenet in het gebied. In de overeenkomst wordt het minimum geplande aantal aansluitingen van het te voltooien Warmtenet aangegeven die gehanteerd wordt als uitgangspunt bij het opstellen van de business case. Bij het afbakenen van het

gebied waarvoor een Warmteplan geldt, houdt de gemeente rekening met risico's ten aanzien van investeringen van energie- en netwerkbedrijven.

6. Het moment van vaststellen van een Warmteplan en het aangaan van de Warmteplan-overeenkomst wordt afgestemd op het beoogde moment van start bouwrijp maken.

5. B. Mogelijkheden voor het Warmtenet bij bestaande bouw

1. Partijen erkennen dat er (nog) geen wettelijk kader is voor de ontwikkeling van de warmtevoorziening en energie-infrastructuur in de bestaande bouw en delen de behoefte om elkaar, evenals andere stakeholders, in een zo vroeg mogelijk stadium te betrekken bij het opstellen van analyses voor het ontwikkelen van een visie op een optimale warmtevoorziening bij bestaande bouw.
2. Partijen willen samenwerken om te komen tot duurzame warmte alternatieven in gebieden die nu op aardgas zijn aangesloten. Partijen zullen hiervoor overleg voeren op beleid- en operationeel niveau, en informatie uitwisselen (waaronder begrepen het – binnen de wettelijke kaders – delen van gegevens). Als de gemeente Utrecht het Warmtenet als de maatschappelijk optimale warmtevoorziening voor een in een bepaalde wijk/gebied ziet, en Eneco dit onderschrijft, zullen partijen deze keuze gezamenlijk ondersteunen en hierover communiceren.

6. Voorkomen / beperken kosten verlegging leidingen

1. Over het voorkomen of beperken van kosten, als er vanwege de oprichting van Gebouwen of de uitvoering van werken door de gemeente of derden, leidingen van de hoofdinfrastructuur van het Warmtenet moeten worden verlegd of daaraan maatregelen moeten worden genomen, hebben partijen nadere afspraken gemaakt welke zijn vastgelegd in bijlage 1 van deze Samenwerkingsafspraken (Operationele Afspraken), waarnaar korthedshalve wordt verwezen.

7. Overige bepalingen

1. Op deze afspraken is Nederlands recht van toepassing
2. Deze afspraken gelden voor het huidige Warmtenet van Eneco op het grondgebied van de gemeente Utrecht en toekomstige uitbreidingen van dit Warmtenet op het grondgebied van de gemeente Utrecht.
3. Deze overeenkomst geldt na ondertekening voor tien jaar, die telkens voor een periode van vijf jaar met wederzijds goedvinden verlengd kan worden.
4. Elke vijf jaar vindt een formeel evaluatiemoment plaats waar bestuurders van de gemeente Utrecht en Eneco aan deel nemen.
5. Partijen zullen twee jaar voor het einde van de actuele looptijd gesprekken voeren over verlenging van deze overeenkomst. De overeenkomst blijft in stand zolang deze gesprekken lopen.
6. Partijen hebben, voor het eerst na de initiële looptijd, elk de mogelijkheid om de afspraken te beëindigen met een opzegtermijn van 2 jaar, indien Partijen na herhaaldelijk redelijk overleg niet nader tot elkaar komen over verlenging van de overeenkomst.
7. Indien er sprake is van veranderende omstandigheden, die thans onbekend zijn, en/of niet in de overeenkomst verwerkt zijn en ongewijzigde instandhouding voor een partij naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is, zoals een grootschalige wijziging in het energiebeleid, ontstaat de verplichting tot onderhandeling, waaraan Partijen te goeder trouw hun medewerking verlenen, zodat daadwerkelijke overeenstemming bereikt wordt over aanpassing of (gedeeltelijke) ontbinding van de afspraken.
8. Wijzigingen in en aanvullingen op deze afspraken zijn geldig, als deze schriftelijk ondertekend zijn door beide partijen.
9. Eneco kan de rechten en verplichtingen uit deze afspraken overdragen aan een andere partij binnen de Eneco groep, uit hoofde van fusie, overname of splitsing. Eneco heeft toestemming nodig van de gemeente Utrecht voor deze overdracht. De Gemeente Utrecht zal deze toestemming niet op onredelijke gronden weigeren.

10. Onder overmacht verstaan partijen in deze overeenkomst, aanvullend op de wettelijke definitie van overmacht, onder meer aangescherpte eisen voor (goedkeuring van) kwaliteitsverklaringen, waardoor deze niet langer vergelijkbaar zijn met de huidige kwaliteitsverklaringen, het door welke oorzaak dan ook niet kunnen realiseren van de Bio warmte installatie, dan wel marktomstandigheden, waaronder regelgeving, waardoor partijen redelijkerwijs de afspraken niet meer kunnen nakomen. Bij tijdelijke overmacht worden de verplichtingen opgeschort. Bij blijvende overmacht kan (gedeeltelijke) beëindiging van deze afspraken plaatsvinden. Ieder der partijen draagt zijn eigen schade.
11. Indien deze afspraken in strijd zijn met nationale of Europese energieregelgeving, het mededingingsrecht, aanbestedingsrecht, of staatsteunrecht, zullen partijen in goed overleg, met inachtneming van de strekking van deze overeenkomst en de belangen van partijen, streven naar een aanpassing van deze afspraken, waarbij die strijdigheid wordt weggenomen. Partijen zullen niet op onredelijke gronden hun goedkeuring aan een dergelijke wijziging onthouden. Partijen zijn jegens elkaar niet schadelijktig als zij vanwege bovengenoemde strijdigheid deze overeenkomst niet (onverkort) kunnen nakomen.

Deze overeenkomst is getekend in tweevoud op 2018:

Voor Eneco:

Voor de Gemeente:

Michiel van den Berg
Directeur

Lot van Hooijdonk
Wethouder

Bijbehorende bijlagen:

Bijlage I: Operationele afspraken

Bijlage II: BWI overeenkomst